

EB-Történelem - Második felvonás: magyar bronz, spanyol arany

2012 április 29. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A nagy hiányzó

Tizenhárom évesen már a Fraser gyár csapatában rúgja a labdát, 16 évesen leigazolja a moszkvai Torpedo.

Tizenhét évesen debütál a szovjet feln?ttválogatottban, 18 évesen szovjet gólkirály, 19 évesen olimpiai bajnok, húszévesen – 1957 végén – hetedik a France Football Aranylabda-szavazásán. Övé a világ. Pontosabban: az övé lehetne…
A hruscsovi enyhülés ugyanis kifejezetten rossz hatással van karrierjére, amely 1958-ban kettétörik. Nemi er?szak vádjával – közvetlenül a svédországi világbajnokság el?tt! – 12 évre a gulágra küldik. Hiába ? a szovjet futball üdvöskéje, hiába ? a majdani „orosz Pelé”, nincs mese, b?nh?dnie kell. Volt, ki „segítse” az ügyészség és a bíróság munkáját: a Komszomolszkaja Pravda hónapok óta lejárató kampányt folytatott ellene, az olyan írásokkal, mint a „Sztrelcov még csak húszéves, de máris romlott személyiség”, vagy „A kisfiú beképzelt; nem az edz? parancsol már, ? dirigál neki”. Nem volt mindazonáltal szent, dohányzott, néha tajtrészegre itta magát, néha verekedett is, de nemi er?szakkal vádolni azért túlzás volt (már csak azért is, mert az ?t feljelent? hölgy, Marina Lebegyeva szemtanúk állítása szerint önszántából keveredett vele alkalmi románcba azon a májusi éjszakán).
Eduard Sztrelcov így kihagyta az 1958-as vb-t, csakúgy, mint az utána következ? Eb-t meg az az utáni chilei vb-t is, mígnem 1963 februárjában szabadult. Nem mehetett azonban a spanyolországi tornára, s?t egyetlen futballpályára sem 1965-ig – maximum a ZIL-gyárba, ahova egyszer? melósként dolgozni járt. Amint visszatért a Torpedóba, bajnoki címet nyert a csapattal, majd 1968-ban kupagy?ztes lett vele. Teljes rehabilitációjára az 1967-es és 1968-as évben került sor, mid?n az év játékosának választották hazájában. Visszatért a válogatottba is, de a sors úgy hozta végül, hogy egyetlen nagy tornára sem juthatott ki. Pedig ha játszik 1964-ben…

A Nemzeti Sport Online az olvasó elé tárja az eddigi 13 kontinenstorna eseményeit. Sorozatunk második részében a második Európa-bajnokság, az 1964-ben is még Európai Nemzetek Kupája néven futó viadal történéseit elevenítjük fel zanzásítva.

Az els? ENK-hoz hasonlóan a sorozat második „része” is egyenes kieséses rendszerben zajlott, a kvalifikációk végén pedig csak négy együttes maradt állva a 29-b?l. Igen, a huszonkilencb?l, a 33 UEFA-tagországból ugyanis további tucatnyi határozott úgy 1960-hoz képest, hogy benevez a kontinenstornára.

Csupán a ciprusi, a finn, a skót és a nyugatnémet (!) nemzeti csapat (illetve az ?t küld? szövetség) gondolta úgy, hogy nem kér az eseményb?l. Görögország meg utóbb visszalépett, mivel azzal az Albániával kellett volna megmérk?znie az els? fordulóban, amellyel politikai értelemben hadban állt 1912 óta…

A magyar válogatott a walesiek (3:1 – Albert Flórián, Tichy Lajos és Sándor Csikar góljával; 1:1 – Tichy), a Sós Károly által felkészített NDK-beliek (2:1 – Bene Ferenc, Rákosi Gyula; 3:3 – Bene, Sándor, Solymosi Ern?) és a franciák (3:1 – Tichy 2, Albert; 2:1 – Sipos Ferenc, Bene) testén keresztül egészen a spanyolországi négyes dönt?ig menetelt, ahol éppen a házigazdákkal kellett megküzdenie a fináléba kerülésért.

BENE DÖNTETLENRE MENTETT, AMANCIO DÖNTÖTT
Baróti Lajos szövetségi kapitány 1962-re remek gárdát faragott a válogatottból, meglehet, kezére játszott az átlagon felüli min?séget képvisel? felhozatal. A régieken (*Mátrai Sándor, Sárosi László, Sipos Ferenc, Tichy Lajos, Fenyvesi Máté, Göröcs János, Albert Flórián* és mindenekel?tt *Sándor Károly*) kívül olyan ifjú klasszisokat épített be a csapatba, mint *Farkas János, Mészöly Kálmán, Rákosi Gyula*, vagy *Bene Ferenc*, utóbbit kés?bb a „Chile utáni id?k legnagyobb magyar felfedezettjeként” tartottak számon.
1964-re aztán megérkezett *Varga Zoltán* és a nagyválogatottban rutintalannak számító „állandó” olimpikon, *Novák Dezs?* is. A ferencvárosi összeköt? abszolút újoncként utazott el Spanyolországba.

Baróti gárdájára nehéz feladat várt az el?dönt?ben: a hazai szurkolók által támogatott spanyol válogatott. A 36. évében járó Sándor kimaradt a csapatból, Göröcs a keretben sem volt, az 1962-es vb-n megcsodált támadóötösb?l csak Albert, Tichy és Fenyvesi maradt meg hírmondónak.

A magyarokat mégsem a „régi” csatárok húzták ki (id?legesen) a pácból, hanem az új fiúnak számító Bene, aki Jesús María Pereda els? félid?ben szerzett gólját a 85. percben kiegyenlítette, hosszabbításra mentve a találkozót. A ráadásban aztán sokáig nem bírtak egymással a felek, mígnem öt perccel a vége el?tt Amancio, a Real Madrid széls?je bevitte a gy?ztes találatot. Sokat elárul a mérk?zésr?l, hogy Magyarország legjobbja az élete formájában véd? Szentmihályi Antal volt.

A másik el?dönt?ben a címvéd? szovjetek biztosan, 3:0-ra gy?ztek Dánia ellen, és Gavriil Kacsalin után Konsztantyin Beszkov kapitánnyal is bejutottak a fináléba.

FRANCO BOLDOG – MARCELINO BEFEJELTE

A harmadik helyért zajló összecsapás el?tt Baróti öt helyen is változtatott csapatán: Mátrai helyett Novák lett a jobbhátvéd, Sárosi helyett Ihász Kálmán a balhátvéd, Solymosi bekerült a fedezetsorba, elöl Farkas és Varga alkotta a jobbszárnyat, Bene pedig balösszeköt?be került az el?dönt?ben fásultan mozgó Tichy helyére. A mester elképzelése bevált, az együttes – ezúttal is 120 perces csatára kényszerülve – 3:1-re legy?zte a dánokat. Jellemz? futballunk akkori erejére, hogy a bronznak nem igazán örült a hazai közvélemény…

Az újfent remekül mozgó Bene már korán vezetést szerzett, de (a kevés dán akció egyikéb?l) Carl Bertelsen a 82. percben egalizált – jöhetett a hosszabbítás. A magyarok felpörögtek a ráadásra, noha az els? játékrészben nem született gól, a másodikban már igen, kett? is. El?bb Novák értékesítette az Albert buktatásáért megítélt tizenegyest, majd ismét a ferencvárosi bekk volt elemében, szabadrúgásból bevéve Leif Nielsen kapuját.
Ami négy évvel korábban elmaradt a selejtez?ben, az most nem maradhatott el a finálében: Spanyolország farkasszemet nézett a Szovjetunióval, amely játékosainak és vezet?inek a torna el?tt beutazási vízumot kellett adnia.

Bene a hajrában egalizált a spanyolok elleni Eb-el?dönt?ben, de a hosszabbítás a házigazdák javára döntött (Fotók: Imago)

Magyarok a legjobb góllöv?k között és a torna legjobb csapatában. A négyes dönt? legeredményesebb mesterlövésze két magyar játékos lett Peredával holtversenyben: ***Bene Ferenc*** *és* ***Novák Dezs?****, akárcsak a spanyol támadó, egyaránt két gólt szerzett. (Érdekesség, hogy ha beleszámítjuk a selejtez?ket is, akkor már a dán Ole Madsen a gólkirály hét találattal, megel?zve a 4-4 gólos Amanciót, Viktor Ponyegyelnyiket és Benét.) Nem meglep?: mindhárom gólkirály helyet kapott a torna csapatában, amelybe hat spanyol, három magyar és két szovjet került be. A harmadik magyar* ***Albert Flórián*** *volt, aki, bár nem talált a kapuba Spanyolországban, klasszis módjára futballozott. A szovjet páros, Lev Jasin és Valentyin Ivanov azt a bravúrt mondhatta magáénak, hogy újrázott – 1960 után csak ?k kerültek be ismét a torna legjobb tizenegyébe.*

Franco tábornok természetesen ott feszített a *Santiago Bernabéu* díszpáholyában, s elégedetten nyugtázta, amint a hatodik percben Pereda vezetést szerez a házigazdáknak. Az már kevésbé volt a komcsigy?löl? diktátor ínyére, hogy Galimzjan Huszainov két percre rá kiegyenlít – ha rajta múlt volna, az egész szbornaját hazazavarta volna.

Ezt követ?en sokáig unalmas mez?nyjáték folyt a gyepen, de a hajrára összeszedték magukat a spanyolok. El?bb Pereda ért el lesgólt, majd egy tizenegyest nem fújtak be a Villalonga-alakulatnak, ám a 84. percben megint villant Pereda: pontos beadását Marcelino szép mozdulattal, elvet?dve juttatta Lev Jasin hálójába. Franco olyan boldog volt, mintha legalábbis ? nyerte volna meg az Európa-bajnokságot…

2. EURÓPA-BAJNOKSÁG (ENK), SPANYOLORSZÁG (1964. JÚNIUS 17–21.)

Spanyolorsz
Mad
Magyarország: Szentmihályi – Mátrai, M
G: Pere

Barce
G: Voronyi

Magyar
Baro
Magyarország: Szentmihályi – Novák, M
G: Bene (11.), Nová

Spa
Mad
Spanyolország: Iribar – Rivilla, Olivell
Szovjetunió: Jasin – Susztyikov, Seszty

G: Pere

Gólkirály: Bene, M
A torna csapata: Jasin (Szovjetunió) – Rivi
(Spanyolország), V. Ivanov (Szovjetunió) –
Suárez

nso.hu - Hegyi Tamás

Ajánló